

Posudek na bakalářskou práci

- školitelský posudek
 oponentský posudek

Jméno posuzovatele:

Barbora Kuběnová

Datum:

26.6.2020

Autor:

Josefína Falladová

Název práce:

Homosexualita u primátů

Práce je literární rešerší ve smyslu zveřejněných požadavků (pravidel).

Práce obsahuje navíc i vlastní výsledky.

Cíle práce (předmět rešerše, pracovní hypotéza...)

Práce si klade za cíl revidovat současnou literaturu týkající se výskytu homosexuálního chování u non-humánních primátů a kriticky rozebrat jeho možné funkce.

Struktura (členění) práce:

Členění na kapitoly dává smysl, ačkoli jednotlivé kapitoly (např. „Výskyt v kontextu sociální struktury skupiny“ nebo „Homosexuální chování během ontogeneze“) by bylo možné nazvat výstižněji. Chybí závěr, který by téma začlenil do širšího kontextu, např. se zabýval významem studia homosexuálního chování u non-humánních primátů. Definice některých termínů chybí nebo jsou uvedeny až později v textu (nikoli při prvním užití termínu). Autorka se snaží vysvětlit téma kapitoly, poté nabízí příklady studií, které se tématem zabývají (např. vliv pohlaví na homosex. chování), což dává smysl. Příklady bohužel působí poněkud zmatečně, není jasné, podle jakého klíče jsou řazeny. Lépe by bylo zobecňovat.

Jsou použité literární zdroje dostatečné a jsou v práci správně citovány?

Použil(a) autor(ka) v rešerši relevantní údaje z literárních zdrojů?

Autorka cituje přes 60 prací, což považuji vzhledem k rozsahu práce za dostatečné. Chyby v citacích jsem nezaznamenala.

Pokud práce obsahuje (nadstandardně) i vlastní výsledky, jsou tyto výsledky adekvátním způsobem získány, zhodnoceny a diskutovány?

Práce neobsahuje vlastní výsledky.

Formální úroveň práce (obrazová dokumentace, grafika, text, jazyková úroveň):

Práce obsahuje pouze jeden obrázek, což je škoda. Grafika je přehledná. Jazykovou úroveň práce považuji za nízkou. Mnoho vět nepřidává žádnou informaci, což budí dojem, že jde o pouhou snahu práci „natáhnout“. Použití některých slov je nelogické a mění obsah sdělení (např. nadužívané spojení „v rámci“ má 26 výskytů; slovní spojení „projevy chování“ nebo „chování obsahuje aspekty“ je nepřesné. Objevují se i stylistické chyby, některým větám je obtížné porozumět i po několikerém přečtení:

Např: „*Nepříbuzné samice makaků japonských si navzájem pomáhaly, ale pouze v rámci homosexuálních vztahů během pářící sezóny, na rozdíl od běžných heterosexuálních vztahů, kdy jsou si jedinci blízcí a pomáhají si i mimo pářící sezónu, když nejsou v daném vztahu (Chapais a Mignault 1991).*“

Nebo

To jsou často polygynní druhy primátů, jako například pavián babuin (Papio cynocephalus), u kterých bylo pozorováno toto chování jak u samců, tak u samic (Hausfater a Takacs 1987; Smuts a Watanabe 1990), nebo u samců paviána pláštíkového (Papio hamadryas) (Colmenares 1991).“

Ačkoli význam je zřejmý, lze formulovat lépe. Takových případů se v textu objevuje mnoho.

Splnění cílů práce a celkové hodnocení:

Práce si klade za cíl revidovat současnou literaturu týkající se výskytu homosexuálního chování u non-humánních primátů a kriticky rozebrat jeho možné funkce.

Domnívám se, že by se práce spíše než „Homosexualita u primátů“ měla jmenovat „Homosexuální chování u non-humánních primátů“. Jednak se mi zdá, že je rozdíl mezi homosexualitou a homosexuálním chováním, jednak se práce zcela vyhýbá otázce homosexuálního chování (a homosexuality) u lidí. Domnívám se, že je škoda, že práce alespoň závěrem nevysvětluje, zda/jaký je tedy rozdíl mezi lidskou homosexualitou a homosexuálním chováním u non-humánních primátů, proč je pro nás studium homosexuálních projevů u našich příbuzných zajímavé, atd. Co se týče kritického hodnocení hypotéz, práce obsahuje spíše jejich výčet než skutečné kritické hodnocení, což ale není u bakalářské práce až tak překvapivé. Přesto bych se nebála v práci více prezentovat vlastní názor a více zobecňovat.

I přes tyto námítky se domnívám, že práce svoje cíle naplňuje. Její zásadní slabinou zůstává z mého pohledu jazyková stránka.

Otázky a připomínky oponenta:

- Autorka píše, že „*Polygynie: je sestavena z jednoho dospělého samce a více samic, mohou tam být i další samci, ale nedospělí, tvoří dlouhodobé a exkluzivní sexuální vztahy, kdy samice se páří s jedním samcem a samec se páří s více samicemi ve skupině ...*“, Definici považuji za nesrozumitelnou a nepřesnou. Chtěla bych se autorky a) zeptat, co v definici znamenají „exkluzivní vztahy“, b) požádat o vysvětlení pojmů sociální systém, sociální struktura, sociální organizace a vzorce páření. Jak mohou jejich aspekty ovlivnit výskyt homosexuálního chování?
- Jaký je rozdíl mezi homosexualitou, homosexuálním chováním, homosexuální orientací a identitou?
- Co znamená „consortship“?
- Jak může výskyt homosexuálního chování souviset s „monopolizovatelností“ potravních zdrojů?
- U jakých dalších zvířat (vedle primátů) se homosexuální chování objevuje? Liší se kontext?

Pozn: Doporučila bych podívat se také na práce o tibetských makacích (např. autor Ogawa), které popisují, jak samci při svých interakcích často manuálně i orálně manipulují s genitáliemi jiných samců a také mláďat. Myslím, že tento druh je pro práci minimálně stejně zajímavý jako makak medvědí, kterému autorka věnuje velkou pozornost.

Návrh hodnocení školitele nebo oponenta
☐ výborně ☒ velmi dobře ☐ dobře ☐ nevyhověl(a)
Podpis školitele/opponenta:

Instrukce pro vyplnění:

- Prosíme oponenty i školitele o co nejstručnější a nejvýstižnější komentáře k jednotlivým bodům (dodržujte zhruba rozsah), tučně vyznačené rubriky jsou povinnou součástí posudku.
- Při posuzování je nutno zohlednit požadavky stanovené pro vypracování bakalářských prací – viz <https://www.natur.cuni.cz/biologie/studium/2018-pravidla.pdf>
- Posudek, prosím, nahrajte ve formátu pdf do SIS k dané bakalářské práci nebo (v případě externích oponentů) zašlete v elektronické podobě na e-mail: zuzana.starostova@natur.cuni.cz. Vytištěný a podepsaný posudek také zašlete na adresu: **Zuzana Starostová, katedra zoologie PřFUK, Viničná 7, 128 44 Praha 2** nebo **doručte do místnosti 241** či na **sekretariát katedry zoologie**. Podepsaný vytištěný posudek je nutnou součástí protokolu o obhajobě bakalářské práce a musí být k dispozici nejpozději v den obhajoby.